

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 523/2022
13.07.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Дубравке Дамјановић, Милене Рашић, Бате Цветковића и Радмиле Драгичевић Дичић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Немањом Симићевићем као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због казненог дјела против gospodarства, пријеваре у господарском пословању у покушају из члана 247. став 2. у вези става 1. и члана 34. КЗ/11 и др., одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Невена Адама, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду Кр.бр.40/21 од 02.12.2021. године, која је исправљена решењем Вишег суда у Новом Саду КР бр.40/21 од 31.05.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж Кре бр.3/22 од 21.03.2022. године, у седници већа одржаној дана 13. јула 2022. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснован, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Невена Адама, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Новом Саду Кр.бр.40/21 од 02.12.2021. године, која је исправљена решењем Вишег суда у Новом Саду КР бр.40/21 од 31.05.2022. године и Апелационог суда у Новом Саду Кж Кре бр.3/22 од 21.03.2022. године.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Новом Саду Кр.бр.40/21 од 02.12.2021. године, која је исправљена решењем Вишег суда у Новом Саду КР бр.40/21 од 31.05.2022. године, усвојена је замолница Општинског суда у Шибенику, посл.бр. ИК I-56/20-5 од 11.01.2021. године, те је призната пресуда Општинског суда у Шибенику К.бр.275/14 од 22.02.2019. године, која је потврђена пресудом Жупанијског суда у Загребу бр. 15 Кж-1254/2019-3 од 14.01.2020. године, којом је окривљени АА оглашен кривим да је извршио казнено дјело против gospodarства, пријеваре у господарском пословању у покушају из члана 247. став 2. у вези става 1. и члана 34. КЗ/11, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од једне године и казнено дјело против вјеродостојности исправа, кривотворење службене исправе из члана 312. став 1. Казненог закона („Народне новине“ бр.110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 11/03, 190/03-одлука Уставног суда, 105/ 04,84/05, 71/06, 110/07, 152/08 и 57711-даље у тексту: КЗ/97) у вези чланка 3. ставак 1. и 2. Закона о договорности правних особа за казнена дјела, за које дело му је утврђена казна затвора у трајању од десет месеци, након чега је на основу члана 51.став 2. КЗ/11 осуђен на јединствену казну затвора у

трајању од једне године и шест месеци а на основу одредбе члана 148. став 1. ЗКП/08, окривљени је одлобођен од плаћања трошкова кривичног поступка.

Истом пресудом, Виши суд у Новом Саду, на основу члана 61. и 62. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима („Службени гласник РС“ бр.20/2009) и Закона о потврђивању Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима, („Службени лист СРЈ-Међународни уговори“, бр.1/98 од 06.03.1998. године), утврдио да описане радње окривљеног АА у наведеним пресудама, по Кривичном законодавству Републике Србије представљају радње кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. став 1. тачка 2) Кривичног законика Републике Србије („Службени гласник“ Републике Србије бр. 85 од 06.10.2005. године, бр. 88 од 14.10.2005. године, бр. 107 од 02.12.2005. године, бр. 72 од 03.09.2009. године, бр.111 од 29.12.2009. године) и кривичног дела фалсификовање исправе из члана 355. став 2. у вези става 1. Кривичног законика Републике Србије („Службени гласник“ Републике Србије бр.85 од 06.10.2005. године, бр.88 од 14.10.2005. године, бр.107 од 02.12.2005. године, бр.72 од 03.09.2009. године, бр.111 од 29.12.2009. године, бр.12 од 24.12.2012. године, бр.104 од 27.11.2013. године, бр.108 од 10.10.2014. године, бр.94 од 24.11.2016. године и бр.35/19 од 01.12.2019. године), након чега је окривљеног осудио на казну затвора у трајању од једне године и шест месеци и на основу члана 264.ЗКП ослободио га од плаћања трошкова кривичног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Кж Кре бр.3/22 од 21.03.2022. године, одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и пресуда Вишег суда у Новом Саду Кр.бр.40/21 од 02.12.2021. године је потврђена.

Решењем Вишег суда у Новом Саду КР бр.40/21 од 31.05.2022. године, исправљена је пресуда Вишег суда у Новом Саду КР бр.40/21 од 02.12.2021. године, само у погледу назива првостепеног суда државе мољиле, тако да уместо назива Жупанијски суд у Шибенику треба да стоји Општински суд у Шибенику.

Против наведених правноснажних пресуда, захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног АА—адвокат Невен Адам због повреде закона из члана 485. став 1. ЗКП, са предлогом да Врховни Касациони суд усвоји захтев, преиначи пресуду Вишег суда у Новом Саду Кр.бр.40/21 од 02.12.2021. године и окривљеног ослободи од оптужбе, или да исту пресуду укине и списе предмета врати на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, сходно одредби члана 488. став 1. Законика о кривичном поступку, па је у седници већа, коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештења Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је након оцена навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован.

Указујући на повреду закона, бранилац окривљеног истиче да у време извршења кривичног дела из члана 247. КЗ Републике Хрватске, за које је окривљени оглашен кривим да је исто извршио у периоду од 11. августа 2011. године до 05. јуна 2012. године, такво кривично дело није постојало у кривичном законодавству Републике Србије јер се овде ради о кривичном делу превара у обављању привредне делатности из члана 223. КЗ Републике Србије, које одредбе се примењују од 01.03.2018. године, из чега произилази да бранилац наведене пресуде суштински побија због повреде кривичног закона из члана 439. тачка 1.КЗ, јер дело за које је окривљени оглашен кривим није било инкриминасано у Републици Србији у време извршења кривичног дела, због чега се не могу применити одредбе из члана 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, које се односе на клаузулу двоструке кажњивости.

Бранилац наводи да постоји битна разлика између казног дјела против господарства, пријеваре у господарском пословању у покушају из члана 247. став 2. у вези став 1. и члана 34. КЗ/11 за које дело је окривљени оглашен кривим пред Општинским судом у Шибенику и кривичног дела злоупотреба овлашћења у привреди из члана 238. КЗ, али не наводи у чему се огледа та разлика већ само истиче да нису испуњени услови из члана 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, којим је у ставу 1. тачка 1) прописано да кривично дело поводом којег се захтева пружање међународне правне помоћи мора представљати кривично дело по Закону Републике Србије, те да је погрешан закључак изнет у побијаним пресудама да се ради о истоветним кривичним делима. Бранилац још истиче да је првостепени суд погрешно закључио да су испуњене две од три алтернативно предвиђене претпоставке из члана 58. истог закона као и да нису испуњени услови из члана 27. Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима. У осталом делу захтева, бранилац истиче да је кривични поступак пред судовима у Републици Хрватској обиловао бројним неправилностима и незаконитостима, те да окривљени није имао непристрасно и независно суђење.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у погледу повреде из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 7. став 1. тачка 1) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима неоснован из следећих разлога:

Чињеничним описом изреке пресуде Општинског суда у Шибенику К.бр.275/14 од 22.02.2019. године утврђено је да је окривљени. „као власник и директор трговачког друштва „ББ“ д.о.о из ..., са циљем да за наведену правну особу прибави знатну неприпадну имовинску корист, преко засад неутврђених делатника наведеног трговачког друштва које је послао на адресе већег броја правних особа на подручју Шибеника, дјелатницима тих правних особа лажно приказао да им доставља телефонске именике на оптичким медијима, као промотивни материјал своје твртке, односно да им доставља именик „Хрватског ...“, тражећи од њих да потпишу и печатом твртке у којој су запослени печатирају документи који су им приказани као доставнице, а који су заправо били бланко уговори о наруцби телефонских именика од ТД „... издаваштво“, па када су исти поверовали делатницима ТД „... издаваштво“ и потписали се на документе за које су држали да су потврде о преузимању или наруцбенице за телефонски именик Хрватског ... на ЦД-рому, те их печатирани, исте документе делатници другоокривљеног трговачког друштва по налогу првоокривљеног

накнадно попунили, уписујући неистините податке о количини и цени наруџбе, па на темељу тако кривотворених пословних исправа, према правним особама којима су достављени наведени оптички медији испоставио фактуре за плаћање медија са телефонским именицима које су преузели за текућу годину, те их истим уговорима обавезао на петогодишњу претплату телефонских именика са укупном цијеном од најмање 755.959,50 куна а од којих су оштећена трговачка друштва уплатила износ од 30.540,90 куна, чиме је извршио казнено дјело против господарства, пријеваре у господарском пословању у покушају из члана 247. став 2. у вези став 1. и члана 34. КЗ/11 и казнено дјело против вјеродостојности исправа, кривотворење службене исправе из члана 312. став 1. Казненог закона Републике Хрватске.

Одредбама члана 238. став 1. тачка 2. Кривичног законика („Службени Гласник“ РС бр.72/09 који се примењивао у периоду од 11.09.2009. године до 28.02.2018. године), прописано је да одговорно лице у предузећу или другом субјекту привредног пословања које има својство правног лица или предузетник, које у намери прибављања противправне имовинске користи за правно лице у којем је запослено, за друго правно лице или други субјект привредног пословања који има својство правног лица или за предузетника састављањем исправе неистините садржине, лажним билансима, проценама или инвентарисањем односно лажним приказивањем или прикривањем чињеница неистинито приказује стање или кретање средстава или резултате пословања, па на тај начин доведе у заблуду органе управљања у предузећу или другом правном лицу приликом доношења одлука о пословима управљања или предузеће или друго друго правно лице стави у повољнији положај приликом добијања средстава или других погодности које им се не би признале према постојећим прописима, казниће се затвором од три месеца до пет година.

Одредбама члана 223. став 1. КЗ („Службени гласник Републике Србије 94/16“ који се примењује од 28.02.2018. године) је прописано да ко у обављању привредне делатности, у намери да себи или другом прибави противправну имовинску корист, доведе кога лажним приказивањем или прикривањем чињеница у заблуду или га одржава у заблуди и тиме га наведе да нешто учини или не учини на штету имовине субјекта привредног пословања за које или у којем ради или другог правног лица, казниће се казном затвора од шест месеци до пет година и новчаном казном. Ставом 2. истог члана је прописано да ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од четрестопедесет хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од једне до осам година и новчаном казном, а ставом 3. да ако је делом из става 1. овог члана прибављена имовинска корист или је нанета штета која прелази износ од милион и петсто хиљада динара, учинилац ће се казнити затвором од две до десет година и новчаном казном.

Одредбом члана 7. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима прописано је да су претпоставке за пружање међународне правне помоћи да кривично дело поводом којег се захтева пружање међународне правне помоћи представља кривично дело по закону Републике Србије, да за исто кривично дело није правноснажно окончан поступак пред домаћим судом, односно да кривична санкција није у потпуности извршена, да кривично гоњење, односно извршење кривичне санкције није искључено због застарелости, амнестије или помиловања, да се захтев за пружање међународне правне помоћи не односи на политичко кривично дело или дело

повезано са политичким кривичним делом, односно на кривично дело које се састоји искључиво у повреди војних дужности, да пружање међународне правне помоћи не би повредило суверенитет, безбедност, јавни поредак или друге интересе од суштинског значаја за Републику Србију, чиме је заправо прописана клаузула двоструке инкриминације.

Међутим, клаузула двоструке инкриминације која је садржана у члану 7. став 1. тачка 1) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, процењује се према стању прописа у време пружања међународне правне помоћи а не према времену извршења кривичног дела, с обзиром да се забрана ретроактивности односи на решавање питања материјалног кривичног права а овде је реч о поступку који се води да би се другој држави омогућило да примени своје материјално право.

У конкретном случају је правилно примењен закон јер је испуњена клаузула двоструке инкриминације у време пружања међународне правне помоћи с обзиром да су радње кажњиве по члану 247. став 2. тачка 1 КЗ/11, како то наводи и сам бранилац, садржане у одредбама члана 223. КЗ, који се у Републици Србији примењује у време пружања међународне правне помоћи, услед чега су наводи захтева да у време извршења описаних радњи, исте нису представљале радње кривичног дела по Кривичном законикау Републике Србије, ирелевантни.

У осталом делу, образлажући погрешну примену одредби члана 58. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и члана 27. Уговора између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске о правној помоћи у грађанским и кривичним стварима, бранилац заправо указује на погрешно утврђено чињенично стање и оспорава закључке суда указујући да у поступку признавања стране судске одлуке, суд није нашао да је страна пресуда мотивисана политичким разлозима као и да је погрешно суд нашао да су испуњене две од три претпоставки из члана 58. Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима, што све не представља дозвољен основ за изјављивање захтева за заштиту законитости сходно одредбама члана 485. став 4. ЗКП. Такође, наводи захтева у вези правичног суђења се односе на поступак пред судовима Републике Хрватске, што није предмет разматрања у овом поступку.

Из свих наведених разлога, захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА–адвоката Невена Адама је неоснован у погледу повреде закона из члана 439. тачка 1) ЗКП у вези члана 7. став 1. тачка 1) Закона о међународној правној помоћи у кривичним стварима и на основу одредбе члана 491. став 1. ЗКП, Врховни касациони суд је донео одлуку као у изреци пресуде.

**Записничар-саветник
Немања Симићевић, с.р.**

**За Председника већа-судија
Дубравка Дамјановић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић